

**แนวทางการสร้างเครือข่ายการนิเทศการสอนภายในของโรงเรียน
ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดอุดรดิตถ์**
**Guidelines for Creating an Internal Teaching Supervision Network of Schools
under Local Administrative Organizations Uttaradit Province**

เจียรदनัย อยู่บ้านคลอง¹ สุกัญญา รุจิเมธธาส² หยกแก้ว กมลวรเดช³
Thiandana Yubankhlong, Sukunya Rujimethabhas, Yokkeaw Kamonworadej

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาความต้องการจำเป็น และ 2. หาแนวทางการสร้างเครือข่ายการนิเทศการสอนภายในของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุดรดิตถ์ ใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสานทั้งปริมาณ แบบวิจัยเชิงสำรวจ และ คุณภาพ แบบวิจัยภาคสนาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ ครูและผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 174 คน ใช้การสุ่มอย่างง่าย และผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 9 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI) และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการศึกษาความต้องการจำเป็น เรียงตามลำดับค่าดัชนีความต้องการจำเป็น คือ ด้านการปฏิบัติการนิเทศการสอน ด้านการขยายผล ด้านข้อมูลสารสนเทศ สภาพปัญหา และความต้องการ ด้านการประเมินผลการนิเทศการสอน และ ด้านการวางแผนการสอน ตามลำดับ

2. ผลการหาแนวทางการสร้างเครือข่ายการนิเทศการสอนภายในของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดอุดรดิตถ์ พบว่า ด้านข้อมูลสารสนเทศ สภาพปัญหา และความต้องการ ควรจัดประชุม หาพี่เลี้ยงทางวิชาการร่วมกันสร้างแบบฟอร์มบันทึกผลสะท้อนคิด ด้านการวางแผนการนิเทศการสอน ควรประชุมเตรียมความพร้อมก่อนสังเกตชั้นเรียน และจัดทำคู่มือปฏิบัติหน้าที่ ด้านการปฏิบัติการนิเทศการสอน ควรจัดเวทีวิชาการเพื่อแสดงผลงานความสำเร็จเกี่ยวกับการนิเทศโดยเชิญหน่วยงานภายนอกมาร่วมเป็นคณะกรรมการนิเทศการสอน และมอบรางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติ ด้านการประเมินผลการนิเทศการสอน ควรใช้

Received: 2025-09-30 Revised: 2025-11-26 Accepted: 2025-11-29

¹ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ Educational Administration Master of Education, Uttaradit Rajabhat University. E-mail: coza2535@gmail.com

² คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา Faculty of Education, Uttaradit Rajabhat University, Lecturer in the Master of Education Program in Educational Administration. E-mail: R.sukunya@uru.ac.th

³ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา Faculty of Education, Uttaradit Rajabhat University, Lecturer in the Master of Education Program in Educational Administration. E-mail: yokkaew.kampl@gmail.com

กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และจัดเก็บหลักฐานการนิเทศในรูปแบบต่างๆ และด้านการขยายผล ควรเผยแพร่ผลการนิเทศการสอน และนำผลสะท้อนคิดมาพัฒนากระบวนการนิเทศ

คำสำคัญ (Keywords) : แนวทางการสร้างเครือข่าย; การนิเทศการสอนภายใน;
โรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

Abstract

This research article aimed to 1. study the needs and 2. find ways to create a network for internal teaching supervision at the schools under the local administrative organizations in Uttaradit Province. A mixed research method was used, including quantitative, survey research, and qualitative field research. The sample group used in the research was 174 teachers and school administrators, using simple random sampling, and 9 experts who provided important information, using purposive selection. The research tools were questionnaires and interviews. Statistics used for data analysis included mean, standard deviation, the Needs Index (PNI), and content analysis.

The research results found that:

1. The results of the study of essential needs, arranged in order of the essential needs index, were: teaching supervision operations, expansion, information, problems and needs, teaching supervision evaluation, and teaching planning, respectively.

2. The results of finding a way to create a network for internal teaching supervision in schools under the local administrative organization of Uttaradit Province found that in terms of information, problems and needs, a meeting should be held to find academic mentors to jointly create a form for recording reflections. In terms of planning for the teaching supervision, a meeting should be held to prepare before observing the classroom, and a manual for performing duties should be prepared. In terms of teaching supervision operations, an academic forum should be organized to showcase the achievements of supervision by inviting external agencies to join the teaching supervision committee and awarding honorary prizes. In terms of evaluating teaching supervision results, the professional learning community process should be used and evidence of supervision should be collected in various forms. And in terms of expansion, the results of teaching supervision should be published and the reflections should be used to develop the supervision process.

Keywords: networking guidelines; internal teaching supervision Experimental;
schools under local administrative organizations

บทนำ (Introduction)

การศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และวัฒนธรรม เพราะการพัฒนาประเทศต้องอาศัยคนซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญ

หน่วยงานที่ทำหน้าที่หลักในการจัดการศึกษาให้คนในชาติ คือ กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีหน้าที่จัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ให้มีความเจริญก้าวหน้าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ในการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 8 และมาตรา 9 ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นการกระทำที่ต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยกำหนดให้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานต้องมีเอกภาพด้านนโยบาย แต่จะมีความหลากหลายในการปฏิบัติให้สอดคล้องกับท้องถิ่นและสังคม ซึ่งทุกภาคส่วนมีบทบาทในการจัดการศึกษา และจัดระบบโครงสร้างการศึกษาให้มีความยืดหยุ่นรองรับการเปลี่ยนแปลง โดยการกำหนดนโยบายการศึกษาของชาติจะต้องมีเอกภาพแต่การนำไปปฏิบัติจะต้องมีความหลากหลายเพื่อให้เข้ากับบริบทของแต่ละท้องถิ่นและสังคม รวมถึงการโอนอำนาจการบริหารจัดการการศึกษาไปสู่ท้องถิ่นมากขึ้น เพื่อให้ท้องถิ่นสามารถจัดการศึกษาได้สอดคล้องกับความต้องการของตนเอง

ปัญหาของการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา เป็นปัญหาที่สถานศึกษาต้องการความช่วยเหลือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุก ๆ ด้าน เพื่อชี้แนะแนวทางและพัฒนากิจการการศึกษา โดยเฉพาะโรงเรียนที่สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งต้องการความช่วยเหลือจากภาคส่วนต่าง ๆ ที่มีบทบาทในการช่วยพัฒนาการจัดการศึกษาทั้งในด้านการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป ปัญหาที่เกิดขึ้นของการจัดการศึกษา ต้องมีการแก้ไขปัญหามาให้ตรงจุดและตรงกับหลักการต่าง ๆ ของการจะจัดการศึกษาซึ่งจะทำให้เกิดประสิทธิภาพ แต่ทว่าปัญหาดังที่ได้กล่าวมาแล้วยังไม่ได้รับการตอบสนองโดยการแก้ไขอย่างแท้จริง (ทิพวรรณ ถาวรโชติ, (2564: 31)

การนิเทศการศึกษา มีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินไปตามสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงทุกขณะ ทั้งที่มีความรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ เพิ่มขึ้นโดยไม่หยุดยั้ง รวมทั้งแนวคิดในเรื่องการจัดกระบวนการเรียนรู้ก็เกิดขึ้นใหม่อยู่ตลอดเวลา การศึกษาจึงจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมด้วยการนิเทศการศึกษา จะช่วยทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงขึ้นในองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา มีการกำกับดูแลให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้พัฒนาขึ้น จำเป็นต้องได้รับการชี้แนะหรือการนิเทศการศึกษาจากผู้ชำนาญการโดยเฉพาะ จึงจะทำให้แก้ไขปัญหามาได้สำเร็จลุล่วง การนิเทศการศึกษามีส่วนช่วยทำให้ครูมีความรู้ทันสมัยอยู่เสมอ มีความสามารถในการแก้ไขปัญหามาและอุปสรรคต่าง ๆ ส่งผลต่อความเจริญงอกงามของครู ไม่ว่าครูจะได้รับการฝึกฝนมาอย่างดีแล้วก็ตาม แต่ครูก็ต้องปรับปรุงฝึกฝนตนเองอยู่เสมอ ในขณะที่ทำงานในสถานการณจริง (รุ่งชัชดาพร เวระชาติ, (2557: 30) โดยมีมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของเครือข่ายของสถานศึกษา ที่มีบริบทของสภาพแวดล้อมที่ใกล้เคียงกันและพื้นที่ที่จัดตั้งของสถานศึกษาอยู่ในบริเวณเดียวกัน เกิดปัญหาที่มีลักษณะคล้ายกัน รวมทั้งความต้องการที่มีความคล้ายคลึงกัน การรวมตัวกันในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ทางการศึกษา ทั้งยังจะช่วยกันสนับสนุน ส่งเสริมซึ่งกันและกัน ให้มีความเข้มแข็งของการจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาแนวทางการสร้างเครือข่ายการนิเทศการสอนภายในของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุดรดิตรดิต เพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดในการจัดการศึกษาโดยที่มีหลักความรับผิดชอบ และหลักการมีส่วนร่วมกับภาคส่วนอื่น ๆ การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ และการใช้เทคโนโลยีในการจัดการนิเทศการสอนที่ทันสมัยเหมาะสมกับสถานการณ์ โดยแนวทางการสร้างเครือข่ายการนิเทศการสอนภายในจะเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของระบบการบริหารจัดการองค์กร การจัดการเรียนการสอนที่มีการปรับเปลี่ยนไปสู่การแก้ปัญหาของครูผู้สอนอย่างแท้จริง ซึ่งตรงกับความต้องการของผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ ทั้งนี้ แนวทางการสร้างเครือข่ายการนิเทศการสอนภายในของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วน

ท้องถิ่น จังหวัดอุดรดิตถ์ ยังเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้หรือสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ระหว่างกลุ่มเครือข่าย ได้มีส่วนในการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ วางแผน กำหนดแนวทาง ในทุกขั้นตอน โดยทำงานร่วมกันแบบทีมเป็นเครือข่ายความร่วมมือสู่การเรียนรู้ และพัฒนาวิชาชีพ เพื่อให้เกิดความร่วมมือที่มีความเข้มแข็ง มีความต่อเนื่อง เกิดประสิทธิผล และบรรลุเป้าหมายของการพัฒนาการจัดการศึกษา รวมทั้งเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการนิเทศการสอนภายในของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุดรดิตถ์
2. เพื่อหาแนวทางการสร้างเครือข่ายการนิเทศการสอนภายในของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุดรดิตถ์

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยเรื่อง แนวทางการสร้างเครือข่ายการนิเทศการสอนภายในของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุดรดิตถ์ เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method)

1. ขอบเขตของการวิจัย

1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาแนวทางการสร้างเครือข่ายการนิเทศการสอนภายในของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุดรดิตถ์ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบของเครือข่ายความร่วมมือในการนิเทศการศึกษาจากเอกสาร ตำรา บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และแนวคิดของ ยุวัฒน์ วุฒิเมธี (2534: 215), คำหามาน คนโค (2542), สนธยา พลศรี (2547: 129), กรองทอง จิรเดชากุล (2550: 4) และเกรียงศักดิ์ เรืองแสง (2550: 17) จึงได้ขอบเขตเนื้อหาแนวทางการสร้างเครือข่ายการนิเทศการสอนภายในของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุดรดิตถ์ ประกอบด้วย 5 ด้าน ประกอบด้วยด้านข้อมูลสารสนเทศ สภาพปัญหา และความต้องการ ด้านการวางแผนการนิเทศการสอน ด้านการปฏิบัติการนิเทศการสอน ด้านการประเมินผลการนิเทศการสอน และด้านการขยายผล เผยแพร่ ต่อยอด

1.2 ขอบเขตด้านประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

การศึกษาเชิงปริมาณ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุดรดิตถ์ จำนวน 9 แห่ง รวมทั้งสิ้น 317 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 174 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Random sampling) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างมาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีเปิดตารางสำเร็จรูปที่ทำการคำนวณไว้แล้วของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 43)

การศึกษาเชิงคุณภาพ

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารการศึกษาสูง โดยมีเกณฑ์การคัดเลือก ดังนี้ 1) ผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุดรดิตถ์ ที่มีผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาในระดับ ดีเยี่ยมขึ้นไป 2) ผู้อำนวยการกองการศึกษา ขององค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีโรงเรียนสังกัดอยู่ และมีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป และ 3) อาจารย์มหาวิทยาลัย ผู้มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์เกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา รวมทั้งสิ้น จำนวน 9 คน โดยเลือกการเลือกแบบเจาะจง

1.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ โรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุดรดิตถ์ จำนวน 9 โรงเรียน

1.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการศึกษาในระยะเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2567 ถึง เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2568

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ประกอบด้วยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ดังนี้

2.1 เชิงปริมาณ คือ แบบสอบถามความต้องการจำเป็นในการนิเทศการสอนภายในของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุดรดิตถ์

2.2 เชิงคุณภาพ คือ แบบบันทึกการสัมภาษณ์ แนวทางการสร้างเครือข่ายการนิเทศการสอนภายในของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุดรดิตถ์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เชิงปริมาณเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามความต้องการจำเป็น การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามรายละเอียด ดังนี้

3.1 ติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้อำนวยการสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุดรดิตถ์ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่จัดทำขึ้นไปดำเนินการเก็บข้อมูลผู้บริหารสถานศึกษา และครูโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุดรดิตถ์ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3.3 ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถาม แล้วนำมาวิเคราะห์สภาพที่เป็นอยู่ และสภาพที่ควรจะเป็นในการนิเทศการสอนภายในของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุดรดิตถ์

เชิงคุณภาพเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบบันทึกการสัมภาษณ์เก็บรวบรวมข้อมูลประเด็นในการสัมภาษณ์ มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

3.4 ติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.5 ผู้วิจัยนำแบบบันทึกการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เก็บข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก

3.6 ผู้วิจัยรวบรวมแบบบันทึกการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แล้วนำมาวิเคราะห์ผลเกี่ยวกับแนวทางการสร้างเครือข่ายการนิเทศการสอนภายใน ของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุดรดิตถ์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน โดยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์รายบุคคล โดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) และวิเคราะห์ดัชนีความต้องการจำเป็น โดย PNI ^{Modified}

ผลการวิจัย (Research Results)

1. ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นของการนิเทศการสอนภายใน ของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุดรดิตถ์ รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงดัชนีความต้องการจำเป็นการนิเทศการสอนภายใน ของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุดรดิตถ์

ข้อที่	รายการ	สภาพที่เป็นอยู่		สภาพที่ควรจะเป็น		ระดับ	PNI	ลำดับความ ต้องการจำเป็น	จาก
		$\bar{x}$	SD	ระดับ	$\bar{x}$	SD			
1.	ด้านข้อมูลสารสนเทศ สภาพปัญหา และ ความต้องการ	4.11	0.79	มาก	4.48	0.63	มาก	0.09	3
2.	ด้านการวางแผน การนิเทศการสอน	4.23	0.72	มาก	4.49	0.61	มากที่สุด	0.06	5
3.	ด้านการปฏิบัติการ นิเทศการสอน	4.07	0.83	มาก	4.51	0.62	มากที่สุด	0.11	1
4.	ด้านการประเมินผล การนิเทศการสอน	4.10	0.75	มาก	4.40	0.62	มาก	0.07	4
5.	ด้านการขยายผล เผยแพร่ ต่อยอด	4.11	0.77	มาก	4.50	0.86	มาก	0.10	2
รวม		4.12	0.77	มาก	4.48	0.62	มาก		

ตารางที่ 1 พบว่า ค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็นการนิเทศการสอนภายในของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุดรดิตถ์ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการปฏิบัติการนิเทศการสอน ด้านการขยายผล เผยแพร่ ต่อยอด ด้านข้อมูลสารสนเทศ สภาพปัญหา และความต้องการ ด้านการประเมินผลการนิเทศการสอน และ ด้านการวางแผนการสอน ตามลำดับ

2. ผลการศึกษาแนวทางการสร้างเครือข่ายการนิเทศการสอนภายใน ของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุดรดิตถ์ โดยนำผลดัชนีลำดับความต้องการจำเป็นการนิเทศการสอนภายในสูงสุด 3 ลำดับแรกของแต่ละด้านมาหาแนวทาง สามารถสรุปผลได้ ดังนี้

ตารางที่ 2 สรุปแนวทางการสร้างเครือข่ายการนิเทศการสอนภายใน ของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุดรดิตถ์

ความต้องการจำเป็น	สรุปแนวทางการสร้างเครือข่าย
ด้านข้อมูลสารสนเทศ สภาพปัญหา และความต้องการ 1.สถานศึกษาพัฒนาคู่มือการนิเทศการสอน โดยการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับสถานศึกษาที่มีบริบทใกล้เคียงกัน 2.สถานศึกษาจัดเตรียมข้อมูลผลสะท้อนคิดของผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศไว้อย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม 3.สถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคคล หรือหน่วยงานภายนอกมีส่วนร่วมในการจัดหาสื่อ ประกอบการจัดการเรียนการสอนให้แก่ครูผู้สอน	1.จัดการประชุมผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดอุดรดิตถ์ 2.หาพี่เลี้ยงทางวิชาการที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการนิเทศการสอนภายใน 3.ร่วมกันออกแบบคู่มือการนิเทศการสอนภายใน และสร้างแบบฟอร์มบันทึกผลสะท้อนคิดของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ 4.แต่งตั้งคณะกรรมการเก็บรวบรวมข้อมูลผลสะท้อนคิดของผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ
ด้านการวางแผนการนิเทศการสอน 1.สถานศึกษามีการแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และเครื่องมือวัดและประเมินผล กับหน่วยงานภายนอก หรือสถานศึกษาที่มีบริบทใกล้เคียงกัน 2.ผู้บริหาร ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ร่วมกันกำหนดงบประมาณเพื่อสนับสนุนกระบวนการนิเทศการสอนของสถานศึกษา 3.ผู้บริหาร ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีการจัดประชุมก่อนสังเกตชั้นเรียนเพื่อเตรียมการสอน 4.ผู้บริหาร ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการระบุบทบาทหน้าที่ของผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศอย่างชัดเจน	1.เชิญหน่วยงานภายนอก หรือสถานศึกษาที่มีบริบทใกล้เคียงกัน ร่วมประชุมเพื่อระดมความคิดและหาแนวทางการแลกเปลี่ยนความรู้เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และเครื่องมือวัดและประเมินผลร่วมกัน 2.สำรวจความพึงพอใจของบุคลากรในสถานศึกษาต่องบประมาณสนับสนุนกระบวนการนิเทศการสอนของสถานศึกษา 3.สถานศึกษาจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ 4.สถานศึกษาจัดทำคู่มือปฏิบัติหน้าที่การเป็นผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ
ด้านการปฏิบัติการนิเทศการสอน 1.สถานศึกษามีการพัฒนากระบวนการสร้างขวัญกำลังใจแก่บุคลากร โดยการศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับหน่วยงานภายนอก หรือสถานศึกษาที่มีบริบทใกล้เคียงกัน 2.สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้หน่วยงานภายนอก หรือสถานศึกษาที่มีบริบทใกล้เคียงกันร่วมชมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกระบวนการนิเทศของสถานศึกษา 3.สถานศึกษามีการเสริมแรงเชิงบวก เพื่อให้ครูผู้สอนมีกำลังใจ และเต็มใจที่จะปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของตนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น	1.จัดเวทีวิชาการโดยเชิญหน่วยงานภายนอกหรือสถานศึกษาที่มีบริบทใกล้เคียงกันร่วมแสดงผลงานความสำเร็จเกี่ยวกับการจัดกระบวนการนิเทศการสอน 2.เชิญหน่วยงานภายนอกหรือสถานศึกษาที่มีแนวทางการปฏิบัติที่เป็นเลิศในด้านการจัดกระบวนการนิเทศการสอนภายใน ร่วมเป็นคณะกรรมการนิเทศการสอนของสถานศึกษา 3.สถานศึกษามอบรางวัลเพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติแก่ครูผู้สอนที่มีผลงานด้านการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเป็นที่ประจักษ์ 4.สถานศึกษาจัดทำสารสนเทศเพื่อแสดงผลงานของครูที่มีการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนพร้อมทั้งเผยแพร่สู่สาธารณะผ่านช่องทางต่าง ๆ ของสถานศึกษา
ด้านการประเมินผลการนิเทศการสอน 1.สถานศึกษามีการส่งเสริมให้กรรมการประเมินผลการนิเทศได้พัฒนาความรู้ตนเองโดยแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสถานศึกษาที่มีบริบทใกล้เคียงกัน 2.สถานศึกษามีการรวมกลุ่มสะท้อนผลการนิเทศทั้งกลุ่มย่อยในระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ และกลุ่มใหญ่ในระดับสถานศึกษา	1.สถานศึกษาจัดอบรมเชิงปฏิบัติการแก่คณะกรรมการประเมินผลการนิเทศการสอนโดยการเชิญบุคคลที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการประเมินผลการนิเทศ 2.สถานศึกษาใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เข้ามาบูรณาการในการรวมกลุ่มสะท้อนผลการนิเทศ

ความต้องการจำเป็น	สรุปแนวทางการสร้างเครือข่าย
3.สถานศึกษาพัฒนาระบบการจัดเก็บหลักฐานการนิเทศและการรับการนิเทศ	3.สถานศึกษาจัดทำคู่มือการรวมกลุ่มสะท้อนผลการนิเทศทั้งกลุ่มย่อยในระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้และกลุ่มใหญ่ในระดับสถานศึกษา 4.สถานศึกษามีการจัดเก็บหลักฐานการนิเทศและการรับการนิเทศในรูปแบบการสำรองฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เพื่อประหยัดทรัพยากรและประหยัดเวลา
ด้านการขยายผล เผยแพร่ ต่อยอด 1.มีการสร้างเครือข่ายเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการนิเทศการสอนกับสถานศึกษาที่มีบริบทใกล้เคียงกัน 2.สถานศึกษามีการเผยแพร่ผลการนิเทศการสอนต่อคณะกรรมการสถานศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัดภาคเรียนละ 1 ครั้ง 3.สถานศึกษามีการยกย่องและเชิดชูเกียรติครูผู้สอนที่มีการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ สามารถนำไปเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครูผู้สอนท่านอื่นได้ 4.สถานศึกษาจัดกิจกรรมให้ครูในสถานศึกษาที่มีบริบทใกล้เคียงกัน สอนวิชาเดียวกัน ระดับชั้นเดียวกัน ร่วมกันออกแบบการเรียนรู้ และสลับกันเป็นผู้นิเทศ 5.ผู้บริหาร ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ร่วมกันวิเคราะห์ผลการนิเทศ เพื่อวางแผนพัฒนากระบวนการนิเทศในครั้งต่อไป และปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครู	1.สถานศึกษานำผลสะท้อนคิดจาก คณะกรรมการสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดต่อผลการนิเทศการสอนของสถานศึกษามาพัฒนากระบวนการนิเทศการสอนของสถานศึกษาต่อไปและเผยแพร่ผลการนิเทศการสอนภาคเรียนละ 1 ครั้ง 2.สถานศึกษามีการจัดเก็บหลักฐานการนิเทศและการรับการนิเทศในรูปแบบการสำรองฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เพื่อประหยัดทรัพยากรและประหยัดเวลา 3.สถานศึกษาส่งเสริมให้คณะกรรมการประเมินผลการนิเทศไปศึกษาดูงานในหน่วยงานอื่นหรือสถานศึกษาที่มีบริบทใกล้เคียงกันที่มีแนวทางการปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการพัฒนาระบบการจัดเก็บหลักฐานการนิเทศและระบบการนิเทศ 4.กำหนดให้มีการจับคู่บัดดี้กันระหว่างสถานศึกษาในการร่วมกันออกแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ครูได้ช่วยเหลือให้คำปรึกษาซึ่งกันและกัน

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

การวิจัยเรื่อง “แนวทางการสร้างเครือข่ายการนิเทศการสอนภายในของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุดรธานี” มีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพที่เป็นอยู่และสภาพที่ควรจะเป็น การนิเทศการสอนภายในของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุดรธานี พบว่า ค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็นการนิเทศการสอนภายในของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุดรธานี เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการปฏิบัติการนิเทศการสอน ด้านการขยายผล เผยแพร่ ต่อยอด ด้านข้อมูลสารสนเทศ สภาพปัญหา และความต้องการ ด้านการประเมินผลการนิเทศการสอน และ ด้านการการวางแผนการสอน ตามลำดับ ทั้งนี้ อาจจะเนื่องจากว่า การนิเทศการสอนภายในโรงเรียนเป็นการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยอาศัยการร่วมมือกันการทำงานเป็นทีม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การเคารพความแตกต่างระหว่างบุคคลมีการวางแผน มีความยืดหยุ่น ยืดความต้องการของครูเป็นหลักซึ่งจะทำให้ครูสามารถนำประโยชน์ที่ได้รับจากการนิเทศไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ รัตนา นครเทพ (2552: 18) ที่ได้กล่าวถึงหลักการนิเทศภายในไว้ว่า หลักการนิเทศภายในโรงเรียนเป็นการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาอาศัยการร่วมมือกันโดยใช้กระบวนการกลุ่มในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาจัดทำโดยผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนและผู้สนับสนุนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การแบ่งงานกันทำ การเคารพความแตกต่างระหว่างบุคคลการวางแผน

แผนการนิเทศ ด้วยความยืดหยุ่นยืดความต้องการของครูเป็นหลักและครูสามารถนำประโยชน์ที่ได้รับจากการนิเทศมาสร้างสรรค์ผลงานได้อย่างเป็นรูปธรรมโดยมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ ชารี มณีศรี (2552: 16) ที่กล่าวว่า การนิเทศการศึกษาเป็นความร่วมมือและประสานงานของบุคลากรทางการศึกษาในการพัฒนาเพื่อปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครู อันจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลการหาแนวทางการสร้างเครือข่ายการนิเทศการสอนภายใน ของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุดรธานี พบว่า

2.1 ด้านข้อมูลสารสนเทศ สภาพปัญหา และความต้องการ ควรที่จะต้องมีการจัดประชุมหาพี่เลี้ยงทางวิชาการ ร่วมกันออกแบบคู่มือการนิเทศ สร้างแบบฟอร์มบันทึกผลสะท้อนคิด และแต่งตั้งคณะกรรมการเก็บรวบรวมข้อมูลจึงจะส่งผลให้ครูมีทิศทางในการออกแบบการเรียนการสอน ทั้งนี้ อาจจะเนื่องจากว่า ครูมีความต้องการในด้านการอบรมสัมมนาตามโครงการต่าง ๆ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การจัดทำแผนการเรียนรู้ให้เหมาะสม และการพัฒนางานการเรียนการสอนจากศึกษานิเทศก์ผ่านการนิเทศ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นิรันดร์ กากแก้ว (2560: 3) ที่พบว่า ครูมีความต้องการในด้านการอบรมสัมมนาตามโครงการต่าง ๆ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การจัดทำแผนการเรียนรู้ให้เหมาะกับวัยผู้เรียนรวมทั้งเทคนิควิธีการสอน การทำการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนานักเรียนและเพื่อพัฒนาตนเองการสนับสนุนในเรื่องงบประมาณในการทำสื่อการเรียนการสอน การพัฒนางานการเรียนการสอนจากศึกษานิเทศก์การนิเทศในห้องเรียน การพัฒนาปรับปรุงบุคลิกภาพของครูการส่งเสริมให้มีการจัดแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน และมีความต้องการวิธีการพัฒนาตนเองด้วยการอบรมและการศึกษาดูงาน

2.2 ด้านการวางแผนการนิเทศการสอน พบว่า ควรที่จะต้องเชิญหน่วยงานภายนอกมาร่วมประชุมเพื่อสร้างข้อตกลงร่วมกัน สำรวจความพึงพอใจของบุคลากร ประชุมเตรียมความพร้อมก่อน สังเกตชั้นเรียนและอบรมเชิงปฏิบัติการ และจัดทำคู่มือปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้การนิเทศเกิดประสิทธิภาพและออกแบบการเรียนรู้ได้ให้สอดคล้องกับสภาพชั้นเรียนในบริบทต่าง ๆ ทั้งนี้ อาจจะเนื่องจากว่า ครูต้องการให้มีการวางแผนการนิเทศ โดยควรที่จะต้องกำหนดโครงการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้ในแผนพัฒนาการจัดการศึกษาประจำปีของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิสน โพนทัน (2559: 26) ที่พบว่า การนิเทศการสอนควรที่จะต้องมีการกำหนดโครงการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้ในแผนพัฒนา และแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา

2.3 ด้านการปฏิบัติการนิเทศการสอน พบว่า ควรที่จะต้องจัดเวทีวิชาการเพื่อแสดงผลงานความสำเร็จเกี่ยวกับการจัดกระบวนการนิเทศของครู โดยเชิญหน่วยงานภายนอกมาร่วมเป็นคณะกรรมการนิเทศการสอน ทั้งนี้ อาจจะเนื่องจากว่า การนิเทศก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนของครู ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุภาภรณ์ กิตติรัชดานนท์ (2551: 11) ที่ได้กล่าวถึง กระบวนการนิเทศเพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนของครู กำหนดภาพความสำเร็จและ สื่อสารภาพความสำเร็จการทำหน้าที่ของครูต่อสาธารณะในทุกระดับ

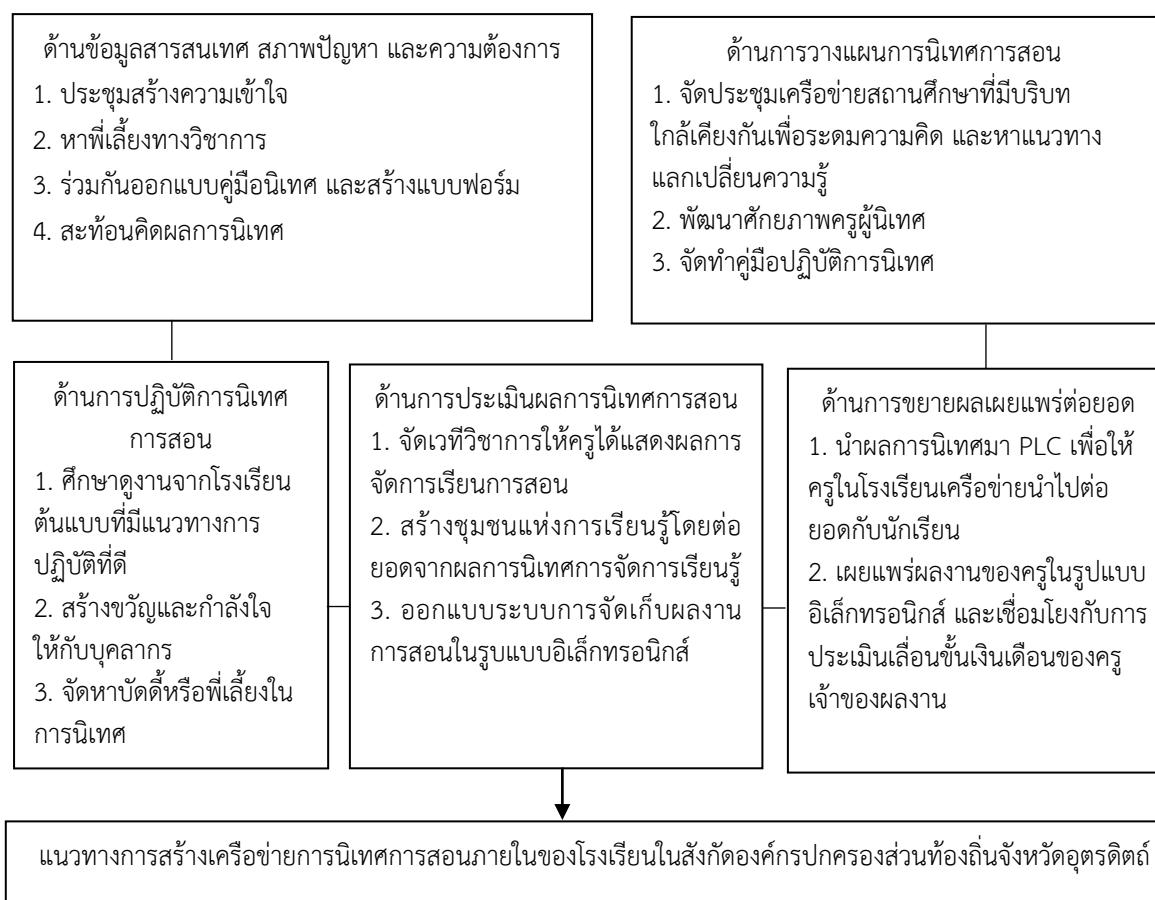
2.4 ด้านการประเมินผลการนิเทศการสอน พบว่า ควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ ใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) จัดทำคู่มือการรวมกลุ่มสะท้อนผลการนิเทศ และจัดเก็บหลักฐานการนิเทศในรูปแบบต่าง ๆ ไว้อย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ อาจจะเนื่องจากว่า ครูผู้สอนมีความพึงพอใจการนิเทศด้วยกระบวนการวิจัยในระดับมาก เพราะการนิเทศช่วยให้ครูได้มีโอกาสศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม และได้รับ

แนวคิดใหม่ ๆ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สกาวรัตน์ ไกรมาก (2562: 128) ที่พบว่า ครูผู้สอนมีความพึงพอใจการนิเทศด้วยกระบวนการวิจัยในระดับมาก โดยประเด็นที่ครูพึงพอใจมากที่สุด ได้แก่ การนิเทศช่วยให้ครูผู้สอนได้มีโอกาสศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมมากขึ้น การนิเทศช่วยให้ครูได้แนวคิดใหม่ ๆ

2.5 ด้านการขยายผล เผยแพร่ ต่อยอด พบว่า ควรที่จะต้องมีการเผยแพร่ผลการนิเทศการสอนของครูผู้สอนต่อคณะกรรมการสถานศึกษาและสาธารณะทั่วไป ทั้งนี้ อาจจะเนื่องจากว่า การนำผลสะท้อนคิดที่ย้อนกลับมาทบทวนเพื่อพัฒนากระบวนการนิเทศก็น่าจะทำให้เกิดการพัฒนาและความก้าวหน้าแก่กระบวนการนิเทศได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เพิ่มพูล ร่มศรี (2558: 44) ที่กล่าวว่า การเผยแพร่และขยายผลข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการนิเทศในกลุ่มครูผู้สอนในสถานศึกษาเดียวกัน หรือต่างสถานศึกษาที่มีปัญหาและความต้องการในการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างเดียวกัน หรือการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องความก้าวหน้าโดยการสร้างเครือข่าย น่าจะเป็นวิธีที่ดีอีกวิธีหนึ่งที่จะก่อให้เกิดการพัฒนาและความก้าวหน้าของการนิเทศการสอนของวงการศึกษ

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย (Research Knowledge)

การวิจัยในครั้งนี้ทำให้ทราบแนวทางการสร้างเครือข่ายการนิเทศการสอนภายในของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุดรดิตถ์ ผลการวิจัยจะเป็นองค์ความรู้ให้กับผู้บริหารหรือหน่วยงานต้นสังกัด ครูผู้สอนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการนำไปเป็นแนวทางในการสร้างเครือข่ายการนิเทศการสอนภายในของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของครูผู้สอนและสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้นสามารถสรุปเป็นแนวทางการปฏิบัติได้ ดังนี้

แผนภาพที่ 1 สรุปผลการหาแนวทางการสร้างเครือข่ายการนิเทศการสอนภายในของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุดรธานี ที่มา: (ผู้วิจัย, 2568)

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestion)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัย พบว่า สภาพที่เป็นอยู่และสภาพที่ควรจะเป็นการนิเทศการสอนภายในของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุดรธานี ด้านการปฏิบัติการนิเทศการสอน มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุดเป็นอันดับแรก ดังนั้น สถานศึกษาควรจัดเวทีวิชาการโดยเชิญหน่วยงานภายนอกหรือสถานศึกษาที่มีบริบทใกล้เคียงกันร่วมแสดงผลงานความสำเร็จเกี่ยวกับการจัดกระบวนการนิเทศการสอนเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับการจัดกระบวนการนิเทศการสอนภายใน โดยเชิญหน่วยงานภายนอกมาร่วมเป็นคณะกรรมการนิเทศการสอน มีการมอบรางวัลเพื่อยกย่อง เชิดชูเกียรติแก่ครูผู้สอนที่มีผลงานด้านการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเป็นที่ประจักษ์ รวมถึงการจัดทำสารสนเทศเพื่อแสดงผลงานของครูที่มีการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนพร้อมทั้งเผยแพร่สู่สาธารณะผ่านช่องทางต่าง ๆ ของสถานศึกษาต่อไป

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับการวิจัยเรื่อง แนวทางการสร้างเครือข่ายการนิเทศการสอนภายใน ของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุดรธานี ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาด้วย เพราะยังมีงานวิจัยน้อยชิ้นที่ศึกษาในเรื่องนี้ ซึ่งบริบทการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกระทรวงศึกษาธิการ อาจมีข้อจำกัด หรือรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่แตกต่างกันไป

เอกสารอ้างอิง (References)

- กรทอง จิระเดชากุล. (2550). **คู่มือการนิเทศภายในโรงเรียน**. กรุงเทพฯ: ชารอักขรการพิมพ์.
- เกรียงศักดิ์ เรืองแสง. (2550). **การศึกษาระดับปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542**. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- คำหามาน คนโค. (2542). **ทางก้าวหน้าของครุมีอาชีพ : การพัฒนาวิชาชีพครูตามแนวทางของ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542**. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- ซารี มณีศรี. (2538). **การนิเทศการศึกษา**. กรุงเทพฯ: โสภณการพิมพ์.
- ทิพวรรณ ถาวรโชติ. (2564). **รูปแบบการนิเทศด้วยเครือข่ายความร่วมมือเพื่อส่งเสริมประสิทธิผล ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- นิรันดร์ กากแก้ว. (2560). **การศึกษาความต้องการของครูโรงเรียนเอกชนจังหวัด ขอนแก่น: สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น**.

- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น (ฉบับปรับปรุงใหม่). พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- เพิ่มพูล ร่มศรี. (2558). การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในที่มีประสิทธิภาพ สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- พิสน์ โพนทัน. (2559). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ยุวัฒน์ วุฒิเมธี. (2534). การพัฒนาชุมชนจากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดบางกอกบล็อก.
- รัตนา นครเทพ. (2552). การนำเสนอรูปแบบการนิเทศภายในโดยการประยุกต์ใช้แบบกัลยาณมิตร ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2557). การนิเทศการศึกษา. สงขลา: บริษัทนำศิลป์ โฆษณา จำกัด.
- สกาวิรัตน์ ไกรมาก. (2562). การนิเทศด้วยกระบวนการวิจัยเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2.
- สนธยา พลศรี. (2547). ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สุภาภรณ์ กิตติรัชดานนท์. (2551). การพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหาร มหาวิทยาลัยนเรศวร.